

ФІНАНСОВІ МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВ ПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ

*Хлань Т.М., магістрант спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
pshenyuchkam@gmail.com*

Науковий керівник: Пшенична М.В., к.е.н., доцент кафедри фінансів та обліку Інституту економіки та менеджменту ЗВО Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»

Підприємства переробної галузі в Україні є вкрай важливою складовою економічної інфраструктури держави. Конвертуючи сільськогосподарську сировину в готову продукцію, вони не лише забезпечують продовольчу безпеку країни та сприяють стійкості продуктового ланцюга, але й виступають ефективною опорою вітчизняної фінансової системи, джерелом розширення експортного потенціалу та базисом для інноваційного розвитку можливостей продуцентів на внутрішньому ринку.

Кризові ситуації та труднощі господарювання в умовах військового стану можуть суттєво вплинути на фінансову стійкість підприємств переробної галузі, особливо на їх оборотні активи.

Оскільки оборотні активи включають грошові кошти, запаси, дебіторську заборгованість та інші активи, які призначені для короткострокового використання або реалізації, то поява дисбалансу в їх складі та структурі в умовах кризи може негативно позначитися на операційній діяльності фірми, фінансуванні клієнтської заборгованості, забезпеченні ліквідності та фінансової стабільності продуцента.

За таких умов для збереження ефективності бізнес-процесів та підтримки конкурентоспроможності підприємства, надважливою є побудова такого фінансового механізму управління оборотними активами, яка була б здатна забезпечити досягнення потреб як фінансового, так і антикризового менеджменту.

Так, з метою забезпечення необхідного рівня ліквідності та ефективного використання оборотних активів в умовах негативних змін на ринку, спровокованих макроекономічною кризою, першочерговою задачею є виконання адекватного прогнозування потреби в оборотних активах у рамках реалізації фінансово-господарської діяльності. Зміст цього процесу включає наступні аспекти:

1. Аналіз операційного циклу переробного підприємства, що включає врахування галузевої специфіки і тривалості отримання сировини, її перетворення на готовий продукт в рамках виробничого процесу, зберігання і збут.

2. Прогноз обсягу продажів з урахуванням негативних змін на ринку в умовах військової інтервенції, що дозволить оптимізувати структуру запасів і визначити потребу в оборотних активах.

3. Прогноз обсягу виробництва, скорегованого відповідно до прогнозованого обсягу продажів.

4. Визначення моделі фінансування оборотних активів (консервативна, помірна чи агресивна), що відобразатиме досягнену релевантність планових обсягів товарообороту із загальною потребою в оборотних активах.

5. Розрахунок структури та потреби в оборотному капіталу передбачає оцінку потреби в готівці та рахункових витратах для забезпечення нормального обороту робочого капіталу.

6. Розгляд доступних в умовах кризи варіантів фінансування, що уможливають покриття потреб фірми в оборотних активах через банківські кредити, видачу корпоративних зобов'язань або залучення додаткового вкладеного капіталу.

7. Оцінка основних показників, що характеризують ефективність управління оборотними активами шляхом обчислення ділової активності, рівня рентабельності оборотних активів, виконання факторного аналізу приросту виручки за рахунок інтенсивних і екстенсивних факторів використання оборотних активів, а також через оцінку відносного і абсолютного вивільнення оборотних активів.

8. Моніторинг обраної моделі управління оборотними активами та її результативності з метою подальшого коригування стратегії фінансово-господарської діяльності підприємства.

Таким чином, основною метою управління оборотними активами переробного підприємства через фінансовий механізм є оптимізація складу і обсягу оборотних активів як передумови стабілізації фінансового стану фірми в умовах кризи.

Література.

1. Тарасенко І.О. Особливості управління оборотними активами підприємства. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2020. № 11. С.71-79.